

Silvia Marin Barutcieff

Bijeg u Egipat: Djevica Marija kao *Nositeljica Krista*
Ikonografski primjeri s rumunjskih zidnih slikam 18. i 19. stoljeća

Ovaj tekst obrađuje istaknutu temu iz **srednjovjekovne i moderne kršćanske** ikonografije u katoličkom i pravoslavnom korpusu. Od djela Giotto (1304-1306), Duccio (1308-1311), Fra Angelico (1451-1452), Martina Schongauera (1488-1491) i Albrechta Dürera (1495-1496), pa do Caravaggia (1597) i Murilla (1650), ova je tema **pronašla svoj put kao paradigma najvećih sakralnih djela. Za ovaj su rad, nastao kao rezultat istraživanja na terenu** provedenih tijekom nekoliko godina u rumunjskim pravoslavnim crkvama, odabrane zidne slike crkava iz 18. i 19. stoljeća, **koje su u to vrijeme bile na teritoriju Vlaške. U istočnoj su Europi, unaprijed definirane norme prikaza iz post-Bizantskih slikarskih priručnika, stvarale ponekad zabunu kod određivanja tipa kompozicije.** Tako su mnogi rumunjski slikari bili u nedoumici treba li scene postavljati u narteks ili trijem, kao dio **Akatista Blaženoj Djevici** ili nekog drugog ikonografskog programa. Ovaj rad ima za cilj proučiti umjetnikove motivacije te identificirati modele nastale prema slikarskom priručniku. Ova analiza, također, **traži poveznicu između** kanonskih i apokrifnih evanđelja u prikazima na spomenutom zemljopisnom području i u navedenom vremenskom razdoblju. U radu se koristi **komparativna metodologija istraživanog sadržaja na izabranim značajnim primjerima** moderne rumunjske umjetnosti u usporedbi sa srednjovjekovnim rumunjskim djelima i primjerima iz grčke, makedonske i srpske umjetnosti. Na koncu **će se istražiti značaj** teoforijskog prikaza Marije kao Kristove nositeljice, kako je istaknuto u providencijalnom putovanju u Egipat, odnosi između likova u vizualnoj kompoziciji (Krist, Sveti Josip, anđeo, Sveti Jakov Mladi) te povezanost teme Bijega u Egipat s drugim temama, dijelovima marijanskog ciklusa **iz vlaške** pravoslavne umjetnosti.

Prijevod s engleskoga: Nikolina Gunj